

Odborné stanovisko

hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu mesta Stará Turá

na rok 2018 s výhľadom na roky 2019 a 2020

Podľa § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom riadení v z.n.p. predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stará Turá na rok 2018.

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2018 – 2020. Pri spracovaní odborného stanoviska som posudzovala zákonnosť, metodickú správnosť a realnosť naplnenia príjmovej časti a čerpania výdavkovej časti.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnymi východiskami pri zostavení rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

- pre návrh rozpočtu platí povinnosť podľa § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z.z. v z.n.p., že súčasťou rozpočtu má byť aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky
- návrh zohľadňuje novelu zákona č. 523/2004 Z.z. vo vzťahu k rozpočtovým a príspevkovým organizáciám mesta
- je zostavený podľa platnej rozpočtovej klasifikácie MF SR
- vnútorne sa člení na časť
 - bežný rozpočet – je navrhnutý ako prebytkový po všetky tri roky
 - kapitálový rozpočet- je zostavený ako schodkový po všetky tri roky, pričom schodok bude krytý prebytkom bežného rozpočtu, prostriedkami z rezervného fondu. V r. 2018 aj splatenou návratnou finančnou výpomocou, v rokoch 2019 a 2020 tiež návratnými zdrojmi financovania /bankovým úverom/
 - finančné operácie (FO) v príjmovej časti zahŕňajú po všetky tri roky prevod prostriedkov z rezervného fondu na krytie kapitálových výdavkov a čerpanie bankového úveru v r. 2019 a 2020. V r. 2018 ráta rozpočet aj s vrátením návratnej finančnej výpomoci spoločnosťou AQUATUR a.s. Stará Turá. Vo výdavkovej časti je zahrnuté splácanie úverov zo ŠFRB po všetky tri roky.
- je splnená povinnosť pripraviť pre roky 2018 až 2020 rozpočet podľa ustanovenia

§ 4 ods.5 a súvisiacich zákona č. 583/2004 Z.z. aj v programovej štruktúre.

Rozpočet mesta, zostavený v súlade s ustanovením § 10 ods.3 a ods.7 z. č.583/2004 Z.z. je na roky 2018, 2019 i 2020 koncipovaný ako vyrovnaný.

1.2.Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovom sídle mesta a na úradnej tabuli od 28.novembra 2017, teda je dodržaná stanovená lehota zverejnenia podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v aktuálnom znení.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy, pričom je zohľadnená funkčná /štatistická/ klasifikácia.

3. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu mesta Stará Turá je zostavený na tri po sebe nasledujúce roky. Pri tvorbe viacročného rozpočtu je východiskom schválený Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta.

Návrh rozpočtu zohľadňuje „Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stará Turá na roky 2017 – 2021“.

Rozpočet celkom

Rozpočtové roky	2018	2019	2020
Príjmy vrát. FO	9 138 807	7 517 234	8 362 819
Výdavky vrát. FO	9 138 807	7 517 234	8 362 819
Rozpočet celkom:	Vyrovnaný 0	Vyrovnaný 0	Vyrovnaný 0

Bežný rozpočet:

Rozpočtové roky	2018	2019	2020
Príjmy celkom	6 230 033	6 193 338	6 347 150
Výdavky celkom	6 000 547	6 023 213	6 197 289
Hospodárenie mesta:	prebytok 229 486	prebytok 170 125	prebytok 149 861

Bežný rozpočet v roku 2018, ako aj v nasledujúcich dvoch rokoch je zostavený v súlade s § 10 ods.7 z.č.583/2004 Z.z. ako prebytkový.

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtové roky	2018	2019	2020
Príjmy celkom	2 382 279	663 597	1 360 055
Výdavky celkom	3 087 707	1 443 468	2 114 977
Hospodárenie mesta:	schodok 705 428	schodok 779 871	schodok 754 922

Kapitálový rozpočet je pre roky 2018 až 2020 koncipovaný ako schodkový.

Na krytie schodku sa použije v súlade s § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách prebytok bežného rozpočtu v danom roku, v roku 2019 a 2020 aj návratné zdroje financovania /bankový úver/ a vo všetkých rokoch zostatok prostriedkov z minulých rokov /rezervný fond/ v sumách: 426 495 € v roku 2018, 231 328 € v roku 2019 a v r. 2020 v sume 405 614 €. V roku 2018 sa rozpočtuje krytie schodku kapitálového rozpočtu aj z vrátenej návratnej finančnej výpomoci od spoločnosti AQUATUR a.s., a to v sume 100 000 eur.

Finančné operácie:

Rozpočtové roky	2018	2019	2020
Príjmy celkom	526 495	660 299	655 614
Výdavky celkom	50 553	50 553	50 553
Hospodárenie mesta:	+ 475 942	+ 609 746	- 605 061

Príjmovú časť finančných operácií tvorí v roku 2018 prevod prostriedkov z rezervného fondu v sume 426 495 eur a príjem z vrátenia návratnej finančnej výpomoci od spoločnosti AQUATUR a.s. v celej sume 100 000 eur. V prípade, že spoločnosť AQUATUR a.s. nevráti uvedenú sumu, čo reálne hrozí, bude treba tento výpadok z príjmov pokryť z rezervného fondu. V r. 2019 a 2020 je príjmová časť finančných operácií tvorená prevodom prostriedkov z rezervného fondu a mesto uvažuje aj s čerpaním bankových úverov na pokrytie svojich kapitálových výdavkov, a to v sume 428 971 € v roku 2019 a v sume 250 000 € v nasledujúcom roku.

Výdavkovú časť tvorí splácanie úverov, čerpaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

ROZPOČET PRÍJMOV

Finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí sa budú aj naďalej realizovať predovšetkým prostredníctvom podielu na dani z príjmov fyzických osôb a prostredníctvom dotácií z príslušných kapitol štátneho rozpočtu ako napr. financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy. Niektoré špecifické potreby obcí budú financované formou dotácií rozpočtovaných v kapitole štátneho rozpočtu Všeobecná pokladničná správa.

1. BEŽNÉ PRÍJMY

V porovnaní s upraveným rozpočtom k 15.novembru 2017 sa v návrhu na rok 2018 uvažuje s nárastom o 7,36 % a u jednotlivých druhov príjmov s takýmto vývojom v %:

- podielové dane	vyššie o	3,9
- daň z nehnuteľností je	vyššia o	1,2
- dane za tovary a služby	vyššie o	1,4
- príjmy z podnikania a vlastného majetku	nižšie o	2,5
- administratívne poplatky	vyššie o	2,1
- príjmy z úrokov z účtov	vyššie o	25,0
- iné nedaňové príjmy	nižšie o	24,0
- granty a transfery	vyššie o	10,4

1.1. Daňové príjmy

majú zabezpečovať financovanie samosprávnych funkcií mesta najmä prostredníctvom podielu na dani z príjmov fyzických osôb poukazovaného zo štátu. Tvoria 62,1 % bežných príjmov mesta. V rozpočte na r. 2017 to bolo 65,3%. Očakávaný podiel je 64,6%. Z vývoja vidieť trend znižovania podielu daňových príjmov na bežných príjmoch mesta. najmä vplyvom zvyšovania podielu bežných grantov a transferov.

V návrhu viacročného rozpočtu sa uvažuje v roku 2018 s nárastom daňových príjmov mesta o 3,2% oproti upravenému rozpočtu r. 2017, v absolútnom vyjadrení o 121 600 eur. V roku 2018 neprichádza s výnimkou dane za ubytovanie k zmene sadzieb u miestnych daní ani poplatku za TKO. Zohľadňuje sa len zlepšený výber daní. V absolútnom vyjadrení je najväčší nárast u dane z príjmov fyzických osôb o 110 000 eur, u dane z nehnuteľností o 7 000 €, t.j. o 1,2 % a u dane za ubytovanie o 6 500 €, kde je nárast až 316,7% vzhľadom na nárast počtu ubytovaných a zvýšenie sadzby. So zvyšovaním ráta rozpočet aj u dane za užívanie verejného priestranstva v dôsledku zateplovania panelových domov. U dane za psa sa uvažuje len s miernym nárastom o 1,1%. Nižšie ako upravený rozpočet 2017 je rozpočtovaný len poplatok za TKO, a to o 1%.

Daň z príjmov fyzických osôb- tvorí 76,5 % daňových príjmov mesta, čo je o 0,5% viac ako v rozpočte na r. 2017. Rozdeľovanie výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí a VÚC upravuje nariadenie vlády SR o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a zákon o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, ktorý s účinnosťou od 1.1.2016 upravuje percentuálny podiel pre obce na 70 % a zohľadňuje samosprávne kompetencie, ktoré prešli zo štátu do samosprávnej pôsobnosti obcí.

Rozpočet na rok 2018 je o 3,9 % vyšší v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2017, čo považujem za podhodnotené vzhľadom na predpokladaný vývoj ekonomiky a na rozpočet verejnej správy na rok 2018, ktorý uvažuje s nárastom dane z príjmov fyzických osôb o 7,3 %.

Daň z nehnuteľností- v roku 2018 sa u dane z nehnuteľností neuvažuje so zvyšovaním sadzieb, ale so zlepšením výberu dane v porovnaní s upraveným rozpočtom roka 2018.

Daň za psa sa rozpočtuje takmer na úrovni očakávanej skutočnosti r. 2017, čo je ale nižší výber ako bol dosiahnutý počas r. 2015 a 2016.

U dane za užívanie verejného priestranstva sa rozpočtuje na rok 2018 s nárastom 12,5% z vyššie uvedeného dôvodu.

Daň za ubytovanie predpokladá rast, ktorý vyplýva najmä z nárastu počtu ubytovaných, ale aj z nárastu dane na osobu a prenocovanie z 0,33€ na 0,50€.

Poplatok za komunálny odpad - sa rozpočtuje o 1,0 % nižší ako predpoklad r. 2017.

1.2. Nedaňové príjmy – predstavujú 32,8 % bežných príjmov roka 2018 a zvyšujú sa pre rok 2018 o 7,6 %. Ide o príjmy z podnikania, z vlastníctva majetku, z administratívnych a iných poplatkov, úroky z vkladov na účtoch. Objemovo najvyššiu položku v tomto druhu príjmov tvoria tuzemské granty a transfery.

Príjmy z podnikania predstavujú príjmy z dividend a zo zisku mestských obchodných spoločností. Sú v porovnaní s upraveným rozpočtom nižšie o 1 800 eur.

Príjmy z vlastníctva sú najmä príjmy z prenájmu majetku mesta mestským obchodným spoločnostiam Technotur a Lesotur, ale aj z prenájmu nadobecného skupinového vodovodu, ktoré sú rozpočtované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv.

Administratívne a iné poplatky závisia od počtu jednotlivých aktov konania v priebehu roka. Zvyšujú sa výlučne vplyvom zvýšenia vlastných príjmov ZOS a OS, pričom výška úhrady za tieto služby sa nemení, zvýšil sa počet klientov.

Tuzemské bežné granty a transfery v návrhu rozpočtu mesta sú zvýšené v roku 2018 v porovnaní s upraveným rozpočtom r. 2017 o 10,4 %. Predstavujú hlavne finančné toky zo štátneho rozpočtu na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy a spoločných projektov v rámci EÚ a rôzne dotácie.

1.3. Vlastné príjmy škôl a školských zariadení

sa v porovnaní s očakávanou skutočnosťou r. 2017 podstatne zvýšia. Nárast predstavuje 161 tis. €, t.j. 202,8% a je dôsledkom zmeny v rozpočtovaní príjmov najmä za potraviny v školských jedálňach. Pre rok 2018 sa neuvažuje so zvyšovaním mesačných príspevkov žiakov a zákonných zástupcov detí a žiakov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

2.1. Príjmy z predaja budov, stavieb a pozemkov /majetku/

Rozpočet v r. 2018 neuvažuje s príjmami za predaj budov, ale len s nevyhnutným odpredajom vopred nešpecifikovaných pozemkov.

2.2. Granty a transfery

Rozpočet na rok 2018 predpokladá príjmy z fondov EÚ, a to najmä rekonštrukciu a obnovu hasičských zbrojníc v programe 3, projekt 3.1.a., v programe 5, v podprograme 5.2. Civilná obrana, projekt 5.2.1. Monitorovanie a riadenie mimoriad. udalostí na budovanie systému včasného varovania, v programe 6, podprogram 6.4., projekt 6.4.2. Stredisko triedeného zberu a kompostáreň, v programe 9 Vzdelávanie na dva projekty v základnej škole, konkrétne na zateplenie strechy telocvične, na zlepšenie vybavenosti knižnice a IKT učebne, v materskej škole na rekonštrukciu a zateplenie budovy materskej školy na Hurbanovej 153, v programe 10 na projekt cyklochodníky a na rekonštrukciu bežeckého oválu ZŠ Hurbanova, v programe 11, podprogram 11.8. na rekonštrukciu NKP Husitská veža a v programe 12 Prostredie pre život na regeneráciu vnútroblokov a rekonštrukciu lávok cez Topolecký potok.

Zo štátneho rozpočtu predpokladá mesto získať finančné prostriedky na kamerový systém v programe 5., podprogram 5.1. Verejný poriadok a bezpečnosť, v programe 8, Doprava na osvetlenie ďalších prechodov pre chodcov, v programe 9 Vzdelávanie na výstavbu detského ihriska v areáli ZŠ na Komenského ul. a na riešenie havarijného stavu rozvodov v hospodárskom pavilóne ako i na potrebné stavebné úpravy v zariadení opatrovateľskej služby v programe 13.

3. FINANČNÉ OPERÁCIE - PRÍJMY

3.1. Prevod prostriedkov z rezervného fondu

V roku 2018 mesto potrebuje na pokrytie svojich rozpočtovaných kapitálových potrieb použiť prostriedky z rezervného fondu v sume 426 495 eur, keďže neuvvažuje ani s ich čiastočným pokrytím z úverových zdrojov.

3.2. Splátka návratnej finančnej výpomoci

V príjmoch r. 2018 je zahrnuté vrátenie návratnej finančnej výpomoci, ktorá bola v roku 2016 poskytnutá akciovej spoločnosti AQUATUR v súlade s ustanovením § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách samosprávy v z.n.p. v sume 100 000 eur na základe uznesenia mestského zastupiteľstva číslo 23-XVII/2016 na rekonštrukciu odľahčovacích objektov stokovej siete. Podľa čl. 1 bod 2 Zmluvy sa dlžník zaviazal požiadanú sumu vrátiť do 31. 12. 2018. Vychádzajúc z dlhodobu nepriaznivých hospodárskych výsledkov spoločnosti, považujem tento príjem za ohrozený.

ROZPOČET VÝDAVKOV

- * **bežné výdavky** sú v rozpočte roku 2018 zvýšené o 10,98 % v porovnaní s upraveným rozpočtom roku 2017, čo ovplyvňuje hlavne:
 - navýšenie mzdových prostriedkov, súvisiacich odvodov a tvorba sociálneho fondu vychádzajúc z navýšenia platových taríf o 4,8 % dohodnutého pre rok 2018 v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č.553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme premietnuté v programoch 5, 6,7, 11,12,13 a 15.
 - navýšenie mzdových prostriedkov a súvisiacich odvodov pedagogických a odborných zamestnancov škôl o ďalších 6% od 1. 9. 2017 premietnuté v programe 9 Vzdelávanie, v MŠ o 4.8% a v CVC je celkový pokles vzhľadom na prechodný pokles zamestnancov o jedného
 - zvýšenie mzdy primátorky a hlavnej kontrolórky vyplývajúce z nárastu priemernej mzdy, rozpočtované zvýšenie platu zástupkyne primátorky na úroveň najvyššieho platu vedúcich oddelení, ktoré ale mestské zastupiteľstvo neschválilo, premietnuté v programe 1, podprogram 1.1. Manažment mesta
 - zvýšenie výdavkov na výrobu relácií v televízii mesta v programe 2, podprogram Informovanosť o dianí v meste o 278,4 %, t.j. o 6,6 tis. eur
 - zvýšenie o 21,9% v programe 3. podprogram Mestský informačný systém na nákup nového softvéru pre zlepšenie práce s pohľadávkami a na postupné zosúladenie bezpečnostného projektu s požiadavkami európskej normy na ochranu osobných údajov premietnutej v novele zákona o ochrane osobných údajov
 - nákup kompostérov pre domácnosti z európskych prostriedkov v programe 6, projekt 6.4.1.
 - zvýšené výdavky z vlastných príjmov škôl, keď nárast predstavuje 161 tis. €, t.j. 202,8% a je dôsledkom zmeny v rozpočtovaní výdavkov najmä za potraviny v školských jedálňach ZŠ a MŠ
 - v programe 10. Šport navrhnuté zvýšenie dotácií na prevádzku športovísk o 11,6% a tiež na dotácií pre športové kluby a združenia podľa VZN o 8,2 %
 - navýšenie transferu pre DK Javorina o 18,4 % na kultúrnu infraštruktúru v programe 11. Kultúra a transféru pre Technické služby na prevádzku a údržbu verejných priestranstiev o 20,6 % v programe 12. Prostredie pre život
 - zvýšenie výdavkov na voľby o 100 % v programe 15, podprogram 15.3. s väzbou na príjem na túto činnosť zo ŠR

- * **kapitálové výdavky** – z vlastných zdrojov uvažuje rozpočet mesta v r. 2018 zabezpečiť potrebné rozvojové projekty a podľa potreby výkup pozemkov ako je uvedené v programe 1., ďalej hradieť výdavky na mestský informačný systém v programe 3. Interné služby; kamerový systém v programe 5., sumou 250 tis. eur prispieť Technickým službám na komplexnú rekonštrukciu komunikácií, sumou 60 tis. eur, prispieť na nákup sypača na zimnú údržbu v programe 7 Komunikácie; tiež zabezpečiť merač rýchlosti v programe 8 Doprava a v programe 9 Vzdelávanie je rozpočtovaná rekonštrukcia a modernizácia v MŠ, a to WC a školskej jedálne a v ZŠ pokračovať v rekonštrukcii, modernizácii a úprave exteriéru na ul. Hurbanovej, vybudovať vo-

dovodnú prípojku telocvične , v ZUŠ a CVČ financovať nevyhnutné modernizačné práce. V programe 10 Šport financovať projektovú prípravu cyklochodníka v meste. Cez príspevok Technickým službám financovať rekonštrukciu okenných výplní na Dome smútku, rekonštrukciu vnútrobloku na ul Hurbanovej a vybudovanie detského ihriska na Papradi a v Drgoňovej doline v programe 12 Prostredie pre život.

- * nákup nehnuteľného majetku – mesto v roku 2018 neuvažuje s nákupom.
- * Európske prostriedky uvažuje mesto využiť tak ako je uvedené v bode 2.2.
- * dotácie - na telovýchovu a šport je uvažované so sumou 84 800 €, ktorá je zahrnutá v programe 10 Šport podprogram 10.2.
 - dotácia pre ďalšie neziskové subjekty v zmysle VZN č. 2/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta bude v roku 2018 poskytnutá z programu 4 Ostatné služby v sume 15 100 €.

Dotácie nezvyšujú dlh mesta, uvažuje sa s ich poskytnutím právnickým osobám, ktoré majú sídlo alebo pôsobia na území spravovanom mestom na podporu verejnoprospešných účelov a všeobecne prospešných služieb, teda v súlade s § 7 z.č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v aktuálnom znení.

- * základom programového rozpočtu mesta je programová štruktúra, ktorá je tvorená od roku 2009 pätnástimi hlavnými kompetenčnými oblasťami samosprávy.

Spracovaný návrh rozpočtu obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré sa budú realizovať pomocou rozpočtovaných výdavkov mesta. Návrh rozpočtu spracovaný do programov, podprogramov a prvkov resp. projektov má informačnú hodnotu, ktorá dáva predpoklady na možnosť monitorovania a kontroly dosahovania stanovených zámerov a cieľov.

4. Príspevkové organizácie mesta majú spracované vlastné rozpočty príjmov a výdavkov a na rozpočet mesta sú napojené príspevkom na bežnú činnosť i na kapitálové výdavky.

- Technické služby Stará Turá m.p.o. majú rozpočet na rok 2018 vyrovnaný, príjmy a výdavky dosahujú sumu 1 598 700,-- . Na rozpočet mesta sú napojené príspevkom na prevádzkovú činnosť v sume 943 000,-- eur. S kapitálovou dotáciou sa v r. 2018 uvažuje v sume 410 000,-- €. Ďalším zdrojom krytia výdavkov sú vlastné príjmy v sume 241 700,-- € a príjmy z Úradu práce, soc. vecí a rodiny v sume 4 000,-- €.
- Dom kultúry Javorina m.p.o. má rozpočet vyrovnaný, keď výdavky sa rovnajú príjmom a dosahujú 261 870,-- €. Príspevok mesta na bežnú činnosť dosahuje v r. 2018 sumu 177 055 €, s kapitálovou dotáciou rozpočet neuvažuje. Ďalším zdrojom krytia výdavkov sú vlastné príjmy v sume 84 815,-- eur.

5. Návrh rozpočtu mesta i jeho organizácií na r. 2019 a 2020 je nezáväzný.

Vzhľadom na tieto skutočnosti predložený návrh rozpočtu mesta na rok 2018

o d p o r ú č a m p o s l a n c o m s c h v á l i ť

a rozpočet na roky 2019 a 2020 zobrať na vedomie.

Stará Turá, 6 . decembra 2017

Ing. Helena Matčková
hlavná kontrolórka mesta